

tration paa det truede Punkt af Kysten. Den bedste Chance for en Afværgelse af et fjendtligt Landgangsforløb vil bero derpaa, at Styrken med hensynsløs Tilstedeværelse af alt Andet kastes mod Fjenden; kun ved at vove Meget er der Udflugt til at vinde Noget. Men i Spidsen for den eneste Søer, der staar imellem Fjenden og Hovedstaden, denne være nu befæstet eller ikke, kan den Kommanderende ikke vove Meget; han maa sikre sig, at hans Søer nogenlunde usvækket kan komme tilbage til Eggen om Kjøbenhavn, for der i Forening med den ikke mobile Del af Armeen at udføre den afgjørende Kamp under saa gunstige Vilkaar som muligt; han maa derfor undgaa Slag, der kunde medføre for stort Mandefald, og paa en saa lille, tilmed af Havbugter og Fjorde saa dybt indskaaren Krigsstueplads som Sjælland bliver det misligt for ham at prøve paa at operere mod Landgangshærens Planter og Operationslinie og derved udsætte sig for selv at blive affaaeren fra sit eneste Retraitepunkt. Et Felttog paa Sjælland af den mobile Søer for at afværge Fjendens Landgang eller standse hans Fremrykning kan vel ikke forud betegnes som aldeles forfælelet; kun maa man ikke gjøre sig store Forhaabninger om dets Udbytte, det skulde da være, at det var lykkes en Stund før Krigens Udbrud at trække saagodt som hele den danske Søer sammen paa Sjælland.

I Eggen om Kjøbenhavn maa den afgjørende Kamp føres. Her maa Kamppladsen forberedes saaledes, at det bliver vor mobile og immobile Troppestykke i Forening muligt at byde Angriberen, hvilket Kræfter og Midler han end opbyder, en feirrig eller i hvert Fald en langvarig og haardnakket Modstand. Med andre Ord: vi maa befæste Kjøbenhavn mod Landsiden. Det er det eneste sikre Middel, der haves, til at gjøre en Landgangs Expedition til Sjælland til et selv for en Stormagt majsommeligt, langvarigt og alerebe derved præfært Foretagende.

Man kan tænke sig Kjøbenhavn i Fjærens Dieblis omgivet med en Feltbefæstning, og at der virkelig bliver Tid til at faae den færdig. For at den skal kunne afværge en Bestyrdning af Staden, maa den have samme Udstrækning som en permanent Befæstning og en ialtsald ikke meget mindre Bestyrdning; men da den ikke kan gjøres stormfri, maa der, for at den ikke hvilket som helst Dieblis skal kunne tages med stormende Haand, Dag og Nat holdes fuldt besat. Til at befætte og kasse Afløsning til en Feltbefæstning af det tilstrækkelige Omfang vilde der behøves en saa talrig Troppestykke, som Danmark paa ingen Maade kan gjøre Regning paa at have samlet. Men der kan hødes paa det ringere Tal af Tropper, tilbels ogfaa paa disses svagere Organisation derved, at Befæstningen gjøres stormfri. Kjøbenhavn behøver en stormfri, med andre Ord en permanent Befæstning mod Landsiden.

Den sædvanlige Form for en moderne Fæstning kan med saa Ord beskrives saaledes. Den egentlige By er helt omgivet med en sammenhængende, stormfri Vold eller Enceinte, der hindrer Fjenden i at trænge ind i Byen, men som for Besparelsens Skyld er dragen saa tæt om denne, at den ikke kan hindre et Bombardement. For at afværge dette er der langt uden for Volden paa en Cirkelperiferi med omtrent en Mils Radius lagt et ydre Vælte af langt adskillte, stærke og selvfølgelig stormfrie Forter; under Beleiringen tænkes disses Mellemrum udfyldte med Feltbefæstninger og Løbegrave, der besyttede de Batterier, som anlægges i Marken i og bag Fortlinien, og som i Forening med Forternes Artilleri skulle bekæmpe Angriberens Foretagender. Forterne tjene saaledes væsentlig som Støttepunkter for den Artilleriopstilling, Forsvareren maa anlægge langt nok ude i Marken, dels for at hindre Fjenden i at komme Staden paa Bombardementsafstand nær, dels for at hindre ham i at overvælde Forterne. Det er fornemmelig forbi en sammenhængende stormfri Vold med en Mils Radius vilde blive for kostbar at bygge, at man tager tilfælde med fremstøbte, adskillte Forter, uanset at man derved tvinges til at føre Artilleriforsvaret fra improviserede Batterier, besyttede fornemmelig af svage Løbegrave, hvis Bevogtning kræver en streng Tjeneste af en forholdsvis talrig og frigsdygtig Besætning.

Den af Lovforlaget paatænkte Befæstning om Kjøbenhavn mod Landsiden bestaar ligesom ved andre moderne Fæstninger af en Enceinte med foranliggende Forter. Men Terrainforholdene tillade en betydelig Afvigelse fra den sædvanlige Form.

Paa Sjællandsiden kan Enceinten deles i tre Fronter, mod Vest, Nordvest og Nord. Vestfronten strækker sig en Længde af ca. 16,000 Alen fra Stranden til Mosedraget ved Slotsherrns Bro, den saakaldte Ragsmose, som kan sættes under Vand. Fra Ragsmose til den ligeledes oversvømmede Uttersløsmose dannes Nordvestfronten af en ca. 4,000 Alen lang Vold, hvortil kommer et ca. 1,000 Alen langt Stykke Vold fra Uttersløv Mose til et Engdrag, der strækker sig fra Sjentofte Sø mod Syd, og som overalt kan oversvømmes. Fra denne Oversvømmelse strækker endelig Nordfronten sig i en Længde af ca. 5,500 Alen ud til Øresundets Kyst ud for Hellerup. Enceinten dannes overalt af en Jordvold med Brystværn og Placementer for Artilleri, en foranliggende Grav flankeret fra murede Caponnierer eller Plankasematte, samt foran Graven en dækket Bei med Baabenpladser og murede Blokhuse, samt Glacis; bag Volden løber overalt en bred Bei. Ifkun paa Nordfronten er det nødvendigt at sikre Voldenes Stormfrihed ved Mure i Graven, hvorimod hele Nordvest- og Vestfronten faar Vand i Graven. Vestfronten, der mere end de andre to er direkte